

prima instanță: G. Moscalciuc
instanța de apel: A. Panov, V. Brașoveanu, M. Moraru

nr. 2ra-45/16

DECIZIE

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Iuliana Oprea
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de reprezentantul Violetei Gașiței, avocatul Roman Zadoinov și recursul declarat de reprezentantul Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni, avocatul Alina Gorelco

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Violetei Gașiței împotriva lui Nicolae Mișu și Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma accidentului rutier

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015 prin care a fost respins apelul declarat de Violeta Gașiței, admis apelul declarat de Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni, modificată hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 aprilie 2015, prin care a fost admisă parțial acțiunea

constată:

La 23 septembrie 2014, Violeta Gașiței a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Mișu și CIA „Asito” SA cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma accidentului rutier.

În motivarea acțiunii a invocat că la 24 mai 2014 aproximativ la orele 10:05, se deplasa cu automobilul său propriu de model Suzuki Liana cu n./î. C OG 996 pe str. Mihai Viteazu, mun. Chișinău. La semaforul roșu s-a oprit, iar în acel timp din spatele automobilului ei a simțit o lovitură puternică, care prin urmare a dus la o lovitură cu capul de banchetă. Uitându-se în spatele automobilului său personal a văzut un alt automobil de model Nissan cu n. î. CQP 872 condus de Nicolae Mișu, care a frânat brusc, neasigurând distanța dintre automobile, în așa fel provocând accident.

Indică că în urma accidentului a primit un șoc emoțional și un stres care s-a menținut câteva zile după accident, mai mult ca atât în salonul automobilului se afla fiica sa de 7 ani care și ea a suportat un șoc și stres foarte mare.

Afirmă că în urma impactului casetofonul automobilului a sărit din carcasa sa în salonul automobilului, după care în stare de șoc, cu durere de cap provocate în urma accidentului, a ieșit din automobil și a observat că bara de protecție din spate și carcasa automobilului sunt defectate.

Invocă că la 24 mai 2014, a angajat un avocat pentru a-i apăra drepturile lezate în urma accidentului, care a sosit la locul accidentului pentru a constata faptele accidentului întocmind o schiță de poziționare a automobilelor avariate.

Indică că la 03 iunie 2014, a expediat prin intermediul oficiului poștal o interpelare în adresa CIA „Asito” SA referitor la efectuarea expertizei și achitarea despăgubirilor suportate, care până în prezent nu a primit niciun răspuns.

Afirmă că la 12 august 2014 avocatul stagiar Alexandru Bârcă, la indicațiile avocatului reclamantei Roman Zadoinov, s-a adresat pentru efectuarea expertizei individuale pentru a stabili defecțiunile reale ale automobilului și suma despăgubirii materiale cauzate în urma accidentului rutier.

Menționează că în urma expertizei efectuate nr. 1059/08A din 21 august 2014 s-a constatat că prejudiciul material cauzat în urma accidentului rutier constituie suma de 2578,94 lei.

Menționează că conform dosarului contravențional nr. 5281 din 24 mai 2014 vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Nicolae Mișu care deținea contractul de asigurare fiind asigurat la CIA „Asito” SA.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 9, 10, 11, 14, 1398, 1410, 1416, 1418, 1422, 1423, Cod civil, art. 1, 8, CEDO.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar de la pârâți prejudiciul moral în sumă de 2000 euro, încasarea prejudiciului material conform expertizei efectuate și actului de constatare a daunelor, încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 7000 lei, încasarea cheltuielilor suportate în urma accidentului rutier, încasarea de la Nicolae Mișu suma pentru cheltuielile apărute în urma accidentului rutier.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 02 decembrie 2013 a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Violeta Gașiței împotriva lui Nicolae Mișu, CIA „Asito” SA cu privire la repararea prejudiciului material în sumă de 2578 lei 94 bani, prejudiciul moral în sumă de 2000 Euro, cheltuieli pentru efectuarea expertizei în sumă de 375 lei și pentru asistența juridică în sumă de 7000 lei.

A fost încasat de la CIA „Asito” SA în folosul Violetei Gașiței prejudiciul material în sumă de 2 578,94 lei, cheltuieli pentru efectuarea expertizei în sumă de 375 lei și pentru asistența juridică în sumă de 7000 lei, taxa de stat în sumă de 270 lei, în rest cerințele au fost respinse.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015 a fost respins apelul declarat de Violeta Gașiței, a fost admis apelul declarat de CIA „Asito” SA, a fost modificată hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 03 aprilie 2015, în

partea ce ține de asistența juridică fiind încasat de la CIA „Asito” SA în beneficiul Violetei Gașiței suma de 3000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, în rest hotărârea a fost menținută.

La 05 noiembrie 2015, reprezentantul Violetei Gașiței, avocatul Roman Zadoinov a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015 și hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03 aprilie 2015, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015 și a hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03 aprilie 2015 cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Invocă că instanța de judecată a violat dreptul său la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO.

Sușine că conform practicii stabilite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului reclamanta nu este obligată să demonstreze prejudiciul moral cauzat, cauzarea prejudiciului moral se probează cu ajutorul faptelor particulare ale cazului.

Invocă că printre elementele care trebuie luate în calcul de instanța de judecată la aplicarea legii și restabilirea drepturilor și libertăților fundamentale, urmează a fi luate în calcul și prejudiciile morale care presupun sentimentele negative, îngrijorările și neliniștea apărute în rezultatul acțiunilor pârâtului.

Indică că Curtea Europeană reamintește regulile potrivit cărora se calculează prejudiciul moral și anume prejudiciul moral se apreciază de instanța conform practicii stabilite în cazuri similare care trebuie să fie echitabil prin natura sa, să acorde părții vătămate restitutio in intergrum.

Menționează că hotărârea în partea încasării prejudiciului moral este arbitrară și nemotivată.

La 14 decembrie 2015, reprezentantul CIA „Asito” SA, avocatul Alina Gorelco a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015 și hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03 aprilie 2015 prin care a solicitat respingerea recursului declarat de avocatul Roman Zadoinov în interesele reclamantei Violeta Gașiței, admiterea recursului declarat de CIA „Asito” SA, casarea deciziei Curții de apel Chișinău din 09 septembrie 2015 și hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03 aprilie 2015 cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii în partea ce ține de încasarea despăgubirii de asigurare și cheltuielilor de judecată de la CIA „Asito” SA, încasarea cheltuielilor de judecată de la Violeta Gașiței.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Consideră decizia Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015 ilegală și neîntemeiată adoptată cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și aprecierea arbitrară a probelor de către instanța de apel.

Indică că instanțele de judecată nu au aplicat prevederile art. 20 alin. (1) și (7) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule.

Sușține că din procesul-verbal cu privire la contravenție și din declarațiile reprezentantului intimatului Violeta Gașiței depuse în ședințe de judecată rezultă clar că persoana păgubită cunoștea despre existența poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă seria nr. 000785142 din 23 aprilie 2014 eliberată de CIA „Asito” SA, de aceea nu există niciun impediment pentru păgubit de a se adresa direct asiguratorului de răspundere civilă auto pentru deschiderea dosarului de daune și constatarea prejudiciului.

Invocă că instanța de apel eronat a concluzionat precum că reprezentantul intimatului Roman Zadoinov a depus prin intermediul oficiului poștal o interpelare către CIA „Asito” SA referitor la efectuarea expertizei și achitarea despăgubirii suportate.

Menționează că comunicarea despre producerea accidentului rutier din 24 mai 2014 a fost expediată prin poștă din numele avocatului Roman Zadoinov și recepționată de către compania de asigurare la 04 iunie 2014 fără anexarea împuternicirilor acordate acestuia de către persoana păgubită și a conținut doar cerințele de achitare a despăgubirilor materiale în mărime de 800 Euro după calculele personale și a despăgubirilor morale și achitarea serviciilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei, mai mult ca atât informația menționată nu a conținut dovada privind răspunderea CIA „Asito” SA și anume numărul de înmatriculare a autovehiculului persoanei vinovate, numărul contractului de asigurare încheiat între companie și persoana vinovată.

Indică că unicul act de examinare a autovehiculului accidentat a fost întocmit de „Exauto Plus” SRL la 12 august 2015, peste 3 luni de la data producerii accidentului astfel este imposibil de a stabili legătura de cauzalitate între întinderea prejudiciului, consecințele accidentului din 24 mai 2014 și prejudiciul constatat în baza actului de examinare din 12 august 2014 întocmit de SRL „Exauto Plus”.

Sușține că prima instanță precum și instanța de apel nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au apreciat arbitrar probele din dosar prin ce au încălcat drepturile companiei la proprietate încasându-se neîntemeiat 5953,94 lei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 24 septembrie 2015, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire anexată (f. d. 176), însă careva date despre recepționarea acesteia de către recurenți, la materialele dosarului, lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de

reprezentantul Violetei Gașiței, avocatul Roman Zadoinov întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea prin care au fost respinse pretențiile Violetei Gașiței privind încasarea prejudiciului moral, iar recursul declarat de reprezentantul Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiune, avocatul Alina Gorelco urmează a fi respins, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Nicolae Mișu și CIA „Asito” SA, Violeta Gașiței a solicitat încasarea în mod solidar de la pârâți prejudiciul material în sumă de 2578, 94 lei, prejudiciul moral în sumă de 2000 euro, cheltuielile de judecată în sumă de 7000 lei și a sumei de 375 lei pentru efectuarea expertizei.

Judecând pricina în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, încasând de la CIA „Asito” SA în folosul Violetei Gașiței prejudiciul material în sumă de 2578, 94 lei, cheltuielile pentru efectuarea expertizei în sumă de 375 lei, cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 7000 lei și taxa de stat în sumă de 270 lei, în rest cerințele au fost respinse.

Fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către Violeta Gașiței și CIA „Asito” SA, instanța de apel a ajuns la concluzia de a respinge apelul declarat de Violeta Gașiței și de a admite apelul declarat de CIA „Asito” SA, de a modifica hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03 aprilie 2015 în partea ce ține de compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică, micșorând suma de 7000 lei încasată de la CIA „Asito” SA în beneficiul Violetei Gașiței până la 3000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, în rest hotărârea a fost menținută.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârilor instanțelor judecătorești inferioare, în raport cu criticele formulate în recursurile declarate de reprezentantul Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiune, avocatul Alina Gorelco și reprezentantul Violetei Gașiței, avocatul Roman Zadoinov și materialul probator, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că concluzia primei instanțe, cât și a instanței de apel în partea admiterii acțiunii cu privire la încasarea prejudiciului material este întemeiată și legală, iar în partea respingerii acțiunii privind încasarea prejudiciului moral este una greșită, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator și aplicarea greșită a prevederilor legale.

Astfel, pe parcursul examinării pricinii s-a constatat că la 24 mai 2014 Nicolae Mișu, conducând automobilul de model Nissan Xtrail cu numărul de înmatriculare CQP 872, manifestând imprudență în trafic, nu a lăsat spațiu suficient, în funcție de viteza de deplasare, față de automobilul Suzuki Liana cu numărul de înmatriculare COG 996 condus de Violeta Gașiței, ca rezultat producând un accident rutier prin tamponare.

Potrivit raportului agentului constatator, în rezultatul accidentului rutier, la unitatea de transport Suzuki Liana n/î COG 996 a fost deteriorată bara de protecție spate și casetofonul din salonul automobilului (f. d. 16).

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 24 mai 2014, Nicolae Mișu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției administrative prevăzute de art. 242 alin. (2) din Codul contravențional și tot, la 24 mai 2014, prin decizia agentului constatator privind aplicarea sancțiunii, lui Nicolae Mișu i-a fost aplicată o sancțiune administrativă sub formă de amendă în mărime de 50 u. c., ce constituie 1000 lei (f. d. 13).

Tot materialele pricinii denotă că la momentul producerii accidentului rutier, Nicolae Mișu deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă nr. 000785142 din 23 aprilie 2014 eliberată de CIA „ASITO” SA, fapt care nu a fost negat nici de reprezentantul companiei „ASITO” pe parcursul examinării pricinii în fond.

Conform art. 19 alin (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, după ce a luat cunoștință de producerea accidentului, asigurătorul este obligat:

- a) să deschidă dosar de daune;
- b) să solicite organelor și instituțiilor competente (poliția, unitățile de pompieri, procuratura sau instituțiile medicale) informații despre accident și consecințele lui, stipulate la art. 21 alin. (3) lit. a);
- c) să examineze bunurile avariate și să încheie, în termen de 5 zile lucrătoare din data primirii informației despre producerea accidentului de autovehicul, un proces-verbal de constatare a pagubelor;
- d) să închidă dosarul de daune privind pagubele materiale în cel mult 15 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document necesar finalizării dosarului;
- e) să închidă dosarul de daune privind vătămările corporale sau decesul în cel mult 10 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document de confirmare a pagubelor;
- f) să achite despăgubirea de asigurare în termenele stabilite prin prezenta lege.

Iar alin. (2) al normei enunțate prevede că asigurătorul este obligat să soluționeze cererea și să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 3 luni din data informării despre cazul asigurat.

Potrivit art. 22 alin. (11) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006 dacă, la data producerii accidentului de autovehicul, persoana păgubită are în vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de autovehicul, posesorul unor astfel de bunuri va fi despăgubit în temeiul aceluși contract.

Totodată, alin. (12) din legea precitată prevede că în cazul când persoana păgubită se adresează asigurătorului cu care are încheiat contract de asigurare de bunuri pentru recuperarea prejudiciului, constatarea avariilor, soluțiile tehnologice

adoptate, evaluarea și stabilirea despăgubirilor vor fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limita prevederilor prezentei legi.

La fel, relevant speței este și alin. (13) din legea menționată, care stabilește că întru respectarea prevederilor alin. (12), asigurătorul de bunuri al persoanei păgubite recuperează despăgubirea de asigurare plătită acesteia de la asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limitele stabilite de prezenta lege pentru unul și același accident.

Ca urmare, având în susținere prevederile normelor enunțate, instanța de recurs conchide că CIA „Asito” SA avea obligația de a deschide dosarul de daune în privința Violetei Gașiței și de a achita acesteia despăgubirile aduse în urma accidentului rutier provocat de Nicolae Mihu.

Or, această responsabilitate este stabilită direct prin lege, în speță fiind cert că asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate în comiterea accidentului rutier este CIA „Asito” SA.

Instanța de recurs reține ca lipsită de suport critica recurentului CIA „Asito” SA, precum că Violeta Gașiței nu s-a adresat direct companiei de asigurare pentru deschiderea dosarului de daune, or, după cum se reliefează incontestabil din materialele pricinii, avocatul Roman Zadoinov, a depus în interesele Violetei Gașiței, la 03 iunie 2014 în adresa CIA „Asito” SA o interpelare, prin care a solicitat companiei să achite integral despăgubirile materiale, după calculele personale, ca urmare a producerii accidentului rutier la 24 mai 2014 (f. d. 28).

Deși cererea dată a fost recepționată de CIA „Asito” SA la data de 04 iunie 2014 (f. d. 110), aceasta a fost lăsată fără examinare, compania nu a examinat bunurile avariate și nu a încheiat procesul-verbal de constatare a pagubelor în termenul specificat la art. 19 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, fapt ce a acordat părții vătămate dreptul să apeleze, conform art. 21 alin. (2) din legea menționată, la serviciile experților independenți pentru constatarea pagubelor, fără a prezenta asigurătorului bunul avariata.

De altfel, materialele pricinii denotă incontestabil că la 08 august 2014, CIA „Asito” SA a fost înștiințată prin telegramă și despre faptul examinării automobilului Suzuki Liana n/î COG 996 pentru constatarea pagubelor materiale aduse Violetei Gașiței ca urmare a producerii accidentului rutier, fiind menționat că în caz de neprezentare a reprezentantului companiei, examinarea automobilului va avea loc în lipsă acestui (f. d. 32).

Avizul de recepție anexat la materialele pricinii, denotă că telegrama a fost recepționată de secretarul companiei „Asito” la 11 august 2014 (f. d. 33), însă reprezentantul companiei la efectuarea expertizei nu s-a prezentat.

Astfel fiind, se constată netemeinicia argumentelor recurentului CIA „Asito” SA, fapt ce indică la legalitatea hotărârilor instanțelor inferioare cu privire la încasarea din contul CIA „Asito” SA în beneficiul Violetei Gașiței prejudiciul material în sumă de 2 578,94 lei și cheltuielile pentru efectuarea expertizei în sumă de 375 lei, fapt ce dictează respingerea recursului depus de către CIA „Asito” SA.

Or, conform actului de examinare a mijlocului de transport auto nr. 1059/08 A din 12 august 2014 și raportul de evaluare a pagubei nr. nr. 1059/08 A din 21 august 2014 întocmit de către SRL „Exauto-Plus”, valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului marca Suzuki Liana, n/î COG 996 Violeta Gașiței, constituie suma de 2587,94 lei (f. d. 34-37).

În același timp, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține ca neîntemeiată soluția primei instanțe și a instanței de apel cu privire la respingerea cerinței ce ține de încasarea prejudiciului moral ca urmare a producerii accidentului rutier.

Astfel, conform art. 387 alin. (1) Cod contravențional, victimă este persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenție, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.

Iar potrivit art. 383 alin. (2) Cod contravențional, victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului și a cheltuielilor suportate în procesul contravențional în ordinea procedurii civile, cu excepția cazurilor când nu există divergențe asupra întinderii acestora.

În speță, instanța de recurs va remarca și jurisprudența CEDO, și anume cazul Ziliberg contra Moldovei (hotărâre din 01 februarie 2005), unde Curtea a reiterat că, în principiu, caracterul general al Codului contravențional și scopul pedepselor, care este atât de a pedepsi, cât și de a preveni, sunt suficiente pentru a arăta că, în sensul articolului 6 al Convenției, reclamantul a fost acuzat de o abatere penală (a se vedea Lauko versus Slovakia, hotărâre din 2 septembrie 1998, Reports 1998-VI, §58).

Prin urmare, contravenția administrativă este definită prin natura sa ca una penală, or, ca și infracțiunea, constituie fapta săvârșită cu vinovăție, însă cu un pericol social mai redus, care, la fel, este prevăzută și sancționată prin lege.

Astfel fiind, la caz au relevanță și prevederile art. 219 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală care direct indică că persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale.

Pentru considerentele expuse, instanța de recurs constată ca neîntemeiată reținerea instanțelor de judecată ierarhic inferioare, cu referire la prevederile art. 616 Cod civil, precum că Violetei Gașiței nu i-a fost cauzat un careva prejudiciu moral.

Or, fiind incontestabil că ultima a avut statut de victimă în cauza contravențională, prin prisma prevederilor legale susmenționate, se constată temeinicia motivelor ce îi acordă acestei dreptul de a solicita și recuperarea prejudiciului moral.

Totodată, instanța de recurs relevă că, deși în speță se atestă ilegalitatea hotărârilor instanțelor de judecată ierarhic inferioare cu privire la respingerea integrală a cerinței cu privire la încasarea prejudiciului moral, suma prejudiciului moral în mărime de 2000 Euro, solicitată de Violeta Gașiței, este una exagerată, reieșind din criteriul echității, care presupune că despăgubirea pentru prejudiciul

moral trebuie să fie justă, rațională și echitabilă, adică trebuie stabilită în așa mod încât să asigure efectiv o compensare suficientă și nicidecum exagerată a prejudiciului cauzat, fiind menținut echilibrul între daunele efectiv pricinuite și suma acordată.

Ca urmare, în funcție de cele constatate și reieșind din specificul acțiunii, instanța de recurs conchide că la caz, suma 1000 lei poate fi considerată drept o compensație echitabilă și suficientă pentru sentimentele de angoasă și frustrare aduse Violetei Gașiței în circumstanțele descrise mai sus și care ar corespunde caracterului și gravității suferințelor psihice suportate de ea.

La acest capitol, instanța de recurs remarcă că, deși încasarea prejudiciului moral a fost solicitată de către Violeta Gașiței în mod solidar de la Nicolae Mișu și CIA „Asito” SA, acest prejudiciu urmează a fi încasat doar de la Nicolae Mișu, care se face vinovat de producerea accidentului, CIA „Asito” SA urmând a fi eliberat de la această răspundere.

Or, conform art. 1398 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, *iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.*

Instanța de recurs constată ca întemeiată și critica recurentei Violeta Gașiței cu privire la aprecierea greșită în speță de către instanța de apel și a prevederilor art. 96 CPC cu privire la repartizarea cheltuielilor de judecată între părți.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 96 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Având în susținere aceste prevederi legale, instanța de recurs la caz reține că conform bonului de plată Seria ED nr. 400982, Violeta Gașiței a achitat CA „Zadoinov Roman” suma de 7000 lei (f. d. 105).

Este de remarcat că din același bon de plată rezultă că suma de 7000 lei a fost achitată pentru asistența juridică conform contractului din 24 mai 2014, iar conform împuternicirilor menționate pe partea verso a mandatului eliberat pe numele lui Roman Zadoinov în baza contractului din 24 mai 2014 rezultă că împuternicirile acordate ultimului de către Violeta Gașiței în instanța de judecată sunt inclusiv și pentru instanțele de apel și recurs (f. d. 8).

Ca consecință, faptul dat respinge solicitarea recurentei Violeta Gașiței cu privire la încasarea separată a sumei de 3500 lei pentru acordarea asistenței juridice în instanța de apel și a sumei de 3000 lei – pentru instanța de recurs.

Pe de altă parte, reieșind din prevederile art. 96 alin. (1) CPC, din care decurge că cheltuielile de asistență juridică se compensează în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile, precum și jurisprudența CEDO (cauza Iatridis contra Greciei), care constată că la determinarea cheltuielilor și plăților de rambursare reclamate, instanța apreciază dacă aceste cheltuieli au fost reale, necesare și rezonabile referitor la mărimea lor, numărul orelor de muncă a reprezentantului, precum și tariful aplicat per oră, instanța de recurs, în virtutea competenței sale de a mări sau micșora onorariile avocaților, conchide că suma de 7000 lei este exagerată,

suma care s-ar egala cu cheltuieli necesare și rezonabile pentru acordarea asistenței juridice în prezentul litigiu, în raport cu complexitatea cauzei, fiind în mărime de 4000 lei.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată *proporțional părții admise din pretenții*, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Raportând la caz dispozițiile menționate, având în vedere că cerințele Violetei Gașiței au fost admise față de CIA „Asito” SA și Nicolae Mișu, suma cheltuielilor de judecată de țin de acordarea asistenței juridice în instanțele de judecată urmează a fi pusă pe seama ambilor cu încasarea din contul CIA „Asito” SA a sumei de 3000 lei, iar de la Nicolae Mișu – 1000 lei.

Față de cele ce preced, fiind cert că circumstanțele pricinii au fost constatate de către instanțele de judecată ierarhic inferioare, nefiind necesară verificarea suplimentară a altor dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de CIA „Asito” SA, de a admite recursul declarat de Violeta Gașiței, reprezentată de avocatul Roman Zadoinov, de a casa parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea prin care a fost respinsă cerința cu privire la încasarea prejudiciului moral și încasate cheltuielile de judecată și de a pronunța în partea dată o nouă hotărâre prin care a admite în parte cerința cu privire la încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată ce țin de acordarea asistenței juridice, în rest cerințele date de respins.

În rest de menținut decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), b) CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se respinge recursul declarat de către reprezentantul Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiune, avocatul Alina Garelco.

Se admite recursul declarat de către reprezentantul Violetei Gașiței, avocatul Roman Zadoinov.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 aprilie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Violetei Gașiței împotriva lui Nicolae Mișu și Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma accidentului rutier, în partea prin care a fost respins capătul de cerere cu privire la încasarea prejudiciului moral și încasate cheltuielile de judecată ce țin de acordarea asistenței juridice și se pronunță în partea dată o nouă hotărâre prin care:

Se admite în parte cererea Violetei Gașiței cu privire la încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată ce țin de acordarea asistenței juridice.

Se încasează de la Nicolae Mișu în beneficiul Violetei Gașitoi prejudiciul moral în sumă de 1000 lei.

Se încasează din contul Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiune în beneficiul Violetei Gașitoi 3000 (trei mii) lei cu titlu de cheltuieli de judecată ce țin de acordarea asistenței juridice.

Se încasează de la Nicolae Mișu în beneficiul Violetei Gașitoi 1000 (una mie) lei cu titlu de cheltuieli de judecată ce țin de acordarea asistenței juridice.

În rest cerința cu privire la încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată ce țin de acordarea asistenței juridice se respinge.

În rest decizia Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015 se menține.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Ala Cobăneanu